

“Hem d'anar cap a un Senat federal”

El Tribunal Constitucional ha decidit recentment a favor del recurs d'ampara presentat pel senador de CiU Joaquim Ferrer que confirma la constitucionalitat de la petició de l'ús de les llengües oficials de les comunitats autònomes a la cambra alta.

La inconstitucionalitat de la moció controvertida no resultava manifesta e inequívoca y, en conseqüència, la Mesa no debí acordar su inadmisión a trámite, hurtando juicios de oportunidad política que, conforme al procedimiento recogido (...) del Reglamento del Senado, solo correspondían al pleno. Por ello, la indebida inadmisión a trámite de la moción por la Mesa infringió el *ius ut procedatur* de los senadores del grupo parlamentario recurrente, en la medida que excluyó su derecho a intervenir en el pleno”.

Aquest text correspon a la resolució del Tribunal Constitucional, adoptada el passat 13 de desembre, en la qual es respon al recurs d'ampara presentat pel senador Joaquim Ferrer després que la Mesa del Senat negués dues vegades, el 10 d'octubre i el 15 de novembre de 1988, l'admissió a tràmit d'una moció presentada pel grup de Convergència i Unió. Aquesta moció demanava debatir en el ple la proposta que tots els senadors poguessin utilitzar qualsevol de les llengües oficials a l'estat espanyol.

Les raons de la Mesa del Senat, presidida llavors per Federico de Carvajal, eren d'una banda que el castellà era l'única llengua oficial a tot el territori de l'estat, mentre que les altres només ho són a la comunitat respectiva, i en segon lloc, que l'ús de diverses llengües no estava d'acord amb el text constitucional. La sentència ha rebutjat els arguments de la Mesa i obre de nou la possi-

ibilitat d'aconseguir l'ús normal del català a la cambra alta. Desapareguts els problemes legals, la decisió passa a ser política.

—*Senyor Joaquim Ferrer, després d'aquesta sentència, ¿en quina situació es troba la petició de l'ús del català?*

—Hi ha dues qüestions. La primera és que durant aquests dos anys, mentre s'esperava la sentència, s'hi ha continuat treballant. Ara la qüestió ja està molt més madura. En aquest temps tots els grups presents a la cambra s'han anat manifestant favorablement i sembla que s'ha arribat a un consens que permetrà que en la futura Comissió d'Autonomies del Senat prevista en el nou reglament que s'està elaborant tinguin cabuda les llengües oficials a l'estat.

Una segona qüestió important és l'acord que adoptà unànimement el Parlament de Catalunya el mes de març de l'any passat, on s'instava les forces polítiques a desenvolupar les actuacions polítiques necessàries per a aconseguir la utilització del català. El que s'ha de fer ara, és reunir-nos els senadors catalans per estudiar la presentació d'una nova moció, aquest cop conjunta, en el mateix sentit que fa dos anys.

—*¿La petició d'ús del català va paral·lela a l'evolució de la reforma del Senat?*

—En el Senat hi ha en marxa la reforma del reglament, que és una minireforma de la cambra. La reforma de debò del Senat hauria de ser reformar la Constitució, per donar-li competències específiques.

“La reforma de debò del Senat hauria de ser reformar la Constitució”.

ques. Nosaltres, CiU, som partidaris de reformar la Constitució per donar competències al Senat. Com que en aquest tema no hi ha consens, s'ha empès, per part de tothom, la reforma del reglament, i a través d'aquesta reforma, es pensa introduir canvis en el Senat, entre els quals hi ha crear la gran comissió d'autonomies, banc de proves del que algun dia serà el Senat. El que passa és que això va lentament, i ara, des-

prés de la sentència, tenim l'obligació de tornar a presentar la moció.

—*Pel què vostè diu, ¿es pot afirmar que ja no queden traves per aconseguir-ho?*

—És que no n'hi ha, només falta la decisió política, fer-ho. En el Senat, aquesta qüestió és d'una lògica imparabla. Tenim l'obligació de fer aquest pas, independentment de la reforma del reglament de la cambra.

—¿Un possible retardament podria venir per aquí, per posar al mateix sac la petició d'ús d'altres llengües i la reforma del reglament?

—Durant els darrers anys, mentre no teníem la sentència, nosaltres hem impulsat el català al Senat a través de

la reforma del reglament, però ara que tenim la sentència pensem tornar-ho a demanar clarament.

—¿Aquest fet no podria trencar el consens amb que s'ha dut el tema fins ara?

—Està per veure. Personalment veig que la qüestió està

tan madura que ho dubto. Algu pot dir que això ja està previst a la reforma del reglament, molt bé, però ¿quina nosa hi fa que ho tornem a presentar?

—El president del Senat, Juan José Laborda, afirmà recentment que l'ús del català al Senat arribarà fins allà on arribi el consens dels partits. ¿És una manera de dir que a la Comissió d'Autonomies sí, però al plenari no?

—Jo diria que encara estan obertes totes les portes. En aquests dos anys no he trobat ningú que m'hagi dit no a aquesta qüestió. La Comissió d'Autonomies és un primer pas, però no hi ha limitació.

—¿Ningú s'hi ha oposat?

—Hi ha hagut grups que han trigat a incorporar-se, han trigat a adonar-se'n, però mai ningú s'ha atrevit a dir que no, perquè és evident que és d'una lògica imparabile.

—¿Per què és important l'ús del català al Senat?

—Han passat dotze anys després de l'aprovació de la Constitució. En aquesta primera etapa s'han reconegut algunes realitats, però només és una primera etapa. Ara, a la dècada dels 90, calen nous objectius. Concretament, el Senat ha d'acollir en el seu si, de forma quotidiana, les diverses llengües. Aquesta iniciativa s'inscriu dins una segona etapa d'aprofundiment

de la democràcia i de desenvolupament de l'estat autonòmic. Aconseguir l'ús de totes les llengües al Senat és una cristallització al més alt nivell del caràcter plurilingüístic i pluricultural de l'estat.

—El reconeixement del català realitzat fa poc pel Parlament Europeu, ¿influeix el procés del Senat?

—Jo no sé si ha influït, però hi ha certes coincidències. El dia 10 i 11 de desembre hi va haver el ple d'Estrasburg que aprovà la resolució, i la sentència del TC és del dia 13. S'ha produït una cosa darrere l'altra, quan feia dos anys que esperàvem.

—¿El Senat, tal com està ara, no funciona?

—El Senat, ara per ara, funciona igual que el Congrés. Fa el mateix. Seria fals dir que no fa res; no, el problema és que fa exactament el mateix. Hem d'anar cap a una reforma, ara sectorial, però algun dia global, i reformar la Constitució. L'objectiu és un model de Senat federal, amb competències específiques.

—S'ha sentit recolzat per altres senadors dels Països Catalans?

—No específicament. Els meus interlocutors sempre han estat els portaveus dels grups on estan.

Pere Martí

JORDI MOREIRA

Tothom d'acord en el fons, discrepàncies en la forma

EL TEMPS ha demanat l'opinió sobre la sentència a senadors d'altres opcions polítiques representades al Senat i d'altres territoris dels Països Catalans:

Alfons Cucó, senador del PSPV:

"Poca cosa es pot afegir a una decisió del Tribunal Constitucional. A mi em sembla una decisió legalment correcta i sobretot políticament oportuna. Qualsevol cosa que afavoreixi el reconeixement de la plurinacionalitat de l'estat és correcta i convenient, i precisament és el Senat la primera institució de l'estat que ha d'avançar en

aquest camí. Poder-me expressar en la meua llengua al Senat és per a mi una gran il·lusió".

Simó Pere Barceló, senador mallorquí del Partit Popular:

"Aquesta sentència del Tribunal Constitucional em sembla que facilitarà que d'una vegada per totes els diversos grups es defineixin on s'han de definir sobre la utilització de les llengües de les comunitats autònomes. Fou un greu error que la Mesa vetés aquesta discussió. La seva decisió fou bàsicament política. Ara, si es torna a

presentar la moció, no es repetirà el problema. Si s'aprovés l'ús de les diverses llengües, jo parlaria mallorquí en el ple".

Felip Lorda, senador del PSC:

"Aquesta sentència el que fa és autoritzar el debat. La situació és nova, els esdeveniments han superat la situació que abordava la moció, ja no és necessària perquè el català segueix el curs a través de la reforma del reglament. La possibilitat d'usar-lo en el ple no es veu imminent, tot i que no s'hi renuncia. Personalment ja n'he fet ús alguna vegada".